

Chr. R. Christensen: Må jeg om statshusmandsloven, som vi jo også har talt om et par gange tidligere, sige, at jeg kan modtage lovforslaget som en betydelig forbedring i forhold til den eksisterende lovgivning; der er adskilligt i det fremsatte lovforslag, som jeg kan hilse med betydelig sympati.

Ved lovforslaget erkendes, at også lovgivningen må medvirke til den strukturrationalisering, der er på vej i landbruget. Det bryder på afgørende vis med det gamle udstykningsprincip og ikke alene tillader, men støtter, sådan som forslaget til lov om landbrugsejendomme også gør det, sammenlægning af bestående for små brug. Jeg synes egentlig, at lovforslaget fortjener navneforandring, og jeg ved, at der har været overvejelser herom. Jeg ville derfor kun kunne hilse med tilfredshed, hvis udtrykket „statshusmandsloven“ blev ændret, så loven i fremtiden kom til at hedde f. eks. jordbrugsloven.

Der er to principper i lovforslaget, som jeg kan hilse med tilfredshed, for det første og navnlig, at man ophæver den generelle forkøbsret til landbrugsejendomme. Det er et stort fremskridt. Det erkendes vist fra alle sider, at den eksisterende forkøbsret kun har været af ringe værdi efter sit formål, hvorimod den har været et irritationsmoment og til ganske betydeligt administrativt besvær og bekostning. Desværre — synes jeg — tillader det nye lovforslag, at der tinglyses forkøbsret på praktisk talt alle landbrugsejendomme.

Man har fra visse sider betegnet dette lovforslag som noget i retning af en narresut, og selv om jeg synes, det er et lidt stærkt udtryk, er det måske ikke helt forkert. Jeg vil imidlertid gerne sige, at hvis det foreliggende forslag er en narresut, så er det i hvert fald en både uæstetisk, beklagelig og besværlig narresut, så jeg henstiller, at man tager konsekvensen af den ændring, der er sket, og bryder fuldkommen med det gamle forkøbsretssystem.

Lovforslaget bryder også med jordrentesystemet, idet der efter den 1. april 1967 ikke mere kan afhændes statsjord på jordrentevilkår, og det giver indehavere, brugere, af statsjord på jordrentevilkår ret til at indfri. Jeg er absolut tilfreds hermed. Jeg har altid syntes, at jordrentesystemet har været uegnet for danske forhold, og vi har fra

konservativ side kæmpet mod det i de 48 år, det har bestået. Nu bliver resultatet altså, at vi må gå ud fra, at dansk landbrugsjord ikke i fremtiden skal være i statseje.

Man stiller lån til rådighed for afvikling. Jeg har ved tidligere førstebehandlinger stillet det spørgsmål, om man nu behandlede præstegårdsjorden rimeligt, og har ved sidste førstebehandling fået et positivt svar fra landbrugsministeren, som jeg takker for. Jeg er fuldkommen tilfreds med det resultat, man når til på dette område. At man fastsætter en afviklingsperiode for lånene på 40 år, er jeg derimod mere betænkelig ved. Jeg synes, denne periode er for langstrakt. Jeg stiler mod en hurtigere afvikling, så jordfondens midler igen kan anvendes efter deres oprindelige formål, nemlig at hjælpe unge landmænd i gang. Ved en hurtigere afvikling kunne man få frigjort disse penge, således at man kunne anvende jordfondens midler netop til hjælp for vore unge landmænd.

Jeg synes, det er nye og gode principper, der kommer til orde i lovforslaget, og jeg hilser dem med tilfredshed, selv om der er enkeltheder, jeg kunne ønske anderledes, og kan tilsige mit partis saglige medvirken til en fortsat udvalgsbehandling.

Hvad angår lovforslaget om opførelse af arbejderboliger på landet, er jeg tilfreds med, at jordrenteprikket afvikles. Spørgsmålet er imidlertid, om denne lovgivning fortsat er berettiget. Landbrugets medhjælpertal er som allerede sagt dalet overordentlig stærkt, og en meget stor part af de personer, der får lån efter lovens kapitel IV, er slet ikke beskæftiget ved erhverv, der har tilknytning til landbruget, ligesom jeg ved, at en stor del af dem, der endnu på det tidspunkt, da lånet blev givet, var egentlige landarbejdere, siden har forladt denne gerning.

Jeg tror derfor, vi må sige, at loven om arbejderboliger på landet har overordentlig ringe betydning for landbruget. Størst betydning har kapitel VI måske — kapitlet om arbejderboliger for landmandens regning — men det er jo et så begrænset område, der dækkes herigennem, at heller ikke det kan tilregnes væsentlig betydning.

At loven har betydning som boliglov, er noget andet, men spørgsmålet er, om det fortsat er betimeligt at opretholde en sær-